

INSTRUCȚIUNEA
**privind încadrarea întreprinderilor (obiectelor) în categorii după nivelul
de impact asupra aerului atmosferic**

I. Dispoziții generale

1. Instrucțiunea privind încadrarea întreprinderilor (obiectelor) în categorii după nivelul de impact asupra aerului atmosferic, în continuare (Instrucțiune) este elaborată în scopul respectării prevederilor Legii nr.1422-XIII din 17 decembrie 1997 privind protecția aerului atmosferic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44-46, art.312), Legii nr.1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1993, nr.10, art.283), Legii nr.1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului înconjurător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.54-55, art.378), Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126-130, art.627).
2. Instrucțiunea prevede optimizarea evidenței și controlului de stat a surselor de poluare, stabilirea metodei (după o schemă completă sau redusă) de elaborare a volumului normativelor de emisii a poluanților de la sursele fixe (ELA) și eliberarea autorizației pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe (AEPA), crearea condițiilor echitabile agenților economici în dependență de aportul lor la poluarea aerului atmosferic.
3. Instrucțiunea este destinată pentru specialiștii întreprinderilor, instituțiilor de proiectare și a structurilor teritoriale ale Inspectoratului Ecologic de Stat la efectuarea controlului ecologic de stat a agenților economici.

II. Principii de bază privind stabilirea categoriei întreprinderilor (obiectelor) după nivelul lor de impact asupra aerului atmosferic

4. Stabilirea categoriei întreprinderilor (obiectelor) după nivelul lor de impact asupra aerului atmosferic se efectuează în funcție de:
  - a) componența cantitativă și calitativă a emisiilor în atmosferă de la sursele fixe de poluare de la întreprinderi (obiecte);
  - b) valoarea parametrului „*P*” – ca indicator al nivelului de impact al întreprinderilor (obiectelor) asupra aerului atmosferic.

III. Stabilirea categoriei întreprinderilor (obiectelor) după nivelul lor de impact asupra aerului atmosferic

5. Necesitatea calculului concentrației atmosferei terestre pentru stabilirea emisiilor limitat admisibile (ELA) de poluanți în aerul atmosferic cu scopul obținerii autorizației de emisie poluanți în atmosferă de la sursele fixe (AEPA) pentru întreprinderile existente se verifică după formula:

$$\frac{M}{CMA} > F; \quad (1)$$

$$F = 0,01H \text{ atunci când, } H > 10 \text{ m,}$$
$$F = 0,1 \text{ atunci când, } H \leq 10 \text{ m,}$$

Unde:

M – emisia sumară pentru fiecare poluant de la sursele de poluare ale întreprinderii, pentru cele mai nefavorabile condiții de emisie, incluzând sursele de ventilare și emisiile de la sursele de suprafață (neorganizate), g/s;

CMA - concentrația maximă admisibilă pentru perioada de mediere de 30 min (CMA_{30}) sau nivelul orientativ inofensiv de influență (NOII), iar în lipsa acestora, se utilizează valoarea CMA medie diurnă pentru 24 ore (CMA_{24}) înmulțită la 10 sau valoarea CMA a poluanților în zona de lucru, divizată la $10, \text{ mg/m}^3$;

H – înălțimea medie ponderată a surselor de emisie pentru poluantul dat, m,
este determinată după formula:

$$H = \frac{\sum Mi \times Hi}{\sum Mi} \quad (2)$$

6. Pentru poluanții, care formează grupe de sumărie a efectului nociv, valorile $\frac{M}{CMA}$ se sumează.
7. Întreprinderile (obiectele), pentru care $\frac{M}{CMA} \leq F$ pentru toți poluanții emiși în atmosferă nu se elaborează propuneri de normative de emisie (ELA) și nu se efectuează calculele câmpului de concentrații a dispersiei poluanților în atmosfera terestră.
8. Pentru întreprinderi (obiecte) conținutul proiectelor de emisii (ELA) (compartimentul proiectului „Protecția aerului atmosferic”), periodicitatea reexaminării proiectului normative ELA și efectuarii controalelor se determină conform categoriei de impact asupra calității aerului atmosferic, care se caracterizează prin valoarea parametrului „P”.

III. Stabilirea categoriei întreprinderilor (obiectelor) după nivelul lor de impact asupra aerului atmosferic

5. Necesitatea calculului concentrației atmosferei terestre pentru stabilirea emisiilor limitat admisibile (ELA) de poluanți în aerul atmosferic cu scopul obținerii autorizației de emisie poluanți în atmosferă de la sursele fixe (AEPA) pentru întreprinderile existente se verifică după formula:

$$\frac{M}{CMA} > F; \quad (1)$$

$$F = 0,01H \text{ atunci când, } H > 10 \text{ m,}$$
$$F = 0,1 \text{ atunci când, } H \leq 10 \text{ m,}$$

Unde:

M – emisia sumară pentru fiecare poluant de la sursele de poluare ale întreprinderii, pentru cele mai nefavorabile condiții de emisie, incluzând sursele de ventilare și emisiile de la sursele de suprafață (neorganizate), g/s;

CMA - concentrația maximă admisibilă pentru perioada de mediere de 30 min (CMA_{30}) sau nivelul orientativ inofensiv de influență (NOII), iar în lipsa acestora, se utilizează valoarea CMA medie diurnă pentru 24 ore (CMA_{24}) înmulțită la 10 sau valoarea CMA a poluanților în zona de lucru, divizată la $10, \text{ mg/m}^3$;

H – înălțimea medie ponderată a surselor de emisie pentru poluantul dat, m,
este determinată după formula:

$$H = \frac{\sum Mi \times Hi}{\sum Mi} \quad (2)$$

6. Pentru poluanții, care formează grupe de sumărie a efectului nociv, valorile $\frac{M}{CMA}$ se sumează.
7. Întreprinderile (obiectele), pentru care $\frac{M}{CMA} \leq F$ pentru toți poluanții emiși în atmosferă nu se elaborează propuneri de normative de emisie (ELA) și nu se efectuează calculele câmpului de concentrații a dispersiei poluanților în atmosfera terestră.
8. Pentru întreprinderi (obiecte) conținutul proiectelor de emisii (ELA) (compartimentul proiectului „Protecția aerului atmosferic”), periodicitatea reexaminării proiectului normative ELA și efectuarii controalelor se determină conform categoriei de impact asupra calității aerului atmosferic, care se caracterizează prin valoarea parametrului „P”.

9. La determinarea parametrului „ P ” pentru orice poluant i și orice sursă j se calculează valoarea consumului necesar de aer (CNA) și a parametrului „ R ” conform următoarelor formule:

$$CNA = 10^3 \frac{M_{ji}}{CMA_i}, \text{ m}^3/\text{s}, \quad (3)$$

$$R_{ji} = \frac{D_j}{H_j + D_j} \times \frac{q_{ji}}{CMA_i}, \quad (4)$$

Unde:

M_{ji} – emisia poluantului de sursa de poluare, g/s;

CMA_i – concentrația maximă admisibilă a poluanților pentru perioada de mediere de 30 min (CMA_{30}) în zonele selitebe, mg/m³;

D_j – diametrul gurii sursei de poluare. Dacă gura sursei de poluare nu este circulară, atunci D_j se calculează conform formulei: $D_j = \frac{2L \times B}{L + B}$, unde L și B - lungimea și, respectiv, lățimea gurii sursei de poluare, m;

H_j – înălțimea sursei de la sol, m;

q_{ji} – concentrația poluantului la gura sursei de emisie, g/m³.

Atunci când, $H_j > 0,5 H_i$, pentru $\frac{D_j}{H_j + D_j}$ se admite valoarea, egală cu 1.

10. Valoarea parametrului P_i pentru fiecare poluant se determină după formula următoare:

$$P_i = \sum_{j=1}^{m_i} CNA_{ji} \times R_{ji}, \text{ m}^3 / \text{s}, \quad (5)$$

Unde:

m_i – numărul surselor de la întreprindere, care emit același poluant.

11. Pentru grupele de sumărie a efectului nociv a substanțelor poluante, se calculează parametrul P_s după formula:

$$P_s = \sum_{i=1}^{n_1} P_i, \text{ m}^3 / \text{s}, \quad (6)$$

Unde:

n_1 – numărul poluanților, care fac parte în grupa de sumare.

12. Din toate valorile P_i și P_s se selectează valoarea maximă, care va determina parametrul „ P ” pentru întreprinderea examinată (vezi exemplu de calcul din tabelul 2).
13. După nivelul de impact asupra aerului atmosferic, întreprinderile (obiectele) se clasifică în 4 categorii.

14. Măsurile necesare de a fi îndeplinite de către întreprindere (obiect) în dependență de categoria stabilită conform valorii parametrului „*P*” sunt indicate în tabelul 1, după cum urmează :

Tabelul 1

N d/o	Măsurile necesare de a fi îndeplinite de către întreprindere	Valoarea parametrului <i>P</i> , m^3/c			
		$>10^8$	$10^8 \div 10^6$	$10^6 \div 5 \times 10^4$	$< 10^4$
		Categoria întreprinderii (obiectului)			
1	2	3	4		
1.	Inventarierea surselor de poluare a atmosferei o dată la 5 ani	+	+	+	+
2.	Elaborarea sau reexaminarea normativelor ELA (o dată la 5 ani) se efectuează: a) după schema completă cu includerea măsurilor de reducere a emisiilor în condiții meteo nefavorabile – (CMN) b) după schema redusă fără includerea măsurilor de reducere a emisiilor în CMN	+	+	+	
3.	În caz de extindere, retehnologizare, reprofilare, reutilare și apariție a surselor noi de poluare: a) se elaborează un supliment la „Inventar” și la normativele „ELA” pe parcursul unui an	+	+	+	+
4.	Evidența statistică a emisiilor de poluanți (forma statistică nr.1-aer) se prezintă anual	+	+	+	+
5.	Autorizațiile pentru emisia poluanților de la sursele fixe de poluare se eliberează o dată în 5 ani: a) în baza normativelor ELA b) în baza inventarului emisiilor de poluanți în atmosferă	+	+	+	+
6.	Periodicitatea controlului de stat planificat privind activitatea în domeniul protecției aerului atmosferic o dată pe an	+	+	+	+

Exemplu de calcul al parametrului „**P**” pentru o întreprindere de producere a energiei termice

Tabelul 2

Nr sursei	Înălțimea sursei H, m	Diametru sursei D, m	D/H+D	Volumul amestecului de gaze V, m ³ /s	Poluantul	CMA, mg/m ³	Masa poluanțului M, mg/s	CNA=(8:7) m ³ /s	q=(8,5), mg/m ³	q/CMA=(10:7)	R = (11×4)	P = R×CNA = (12×9) m ³ /s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	120	4,2	0,0338	101,7 NO ₂	0,085	25300	297647,1	248,771	2926,72	98,97		29458452,7
2	180	7,2	0,0385	512,22 SO ₂	0,5	1806600	3613200	3527	7054	271,31		980288986
2	180	7,2	0,0385	512,22 CO	5	103785	20757	202,62	40,524	1,56		32351,8627
2	180	7,2	0,0385	512,22 păcură	0,3	29244	97480	57,093	190,31	7,3196		713511,802
2	180	7,2	0,0385	512,22 flumagine	0,15	6600	44000	12,8851	85,9006	3,304		145370,229
2	180	7,2	0,0385	512,22 V ₂ O ₅	0,002	7623	3811500	14,883	7441,14	286,198		1090842295
2	180	7,2	0,0385	512,22 NO ₂	0,085	225669	2654929	440,57	5183,18	199,353		529268537
3	18	0,2	0,01	0,28 benzen	1,5	530	3533333	1892,86	1261,91	12,62		4458,73016
3	18	0,2	0,01	0,28 hidr sulfurat	0,008	212	26500	757,143	94642,86	946,43		25080357,1
3	18	0,2	0,01	0,28 hidr.cianhidric	0,01	22	2200	78,57	7857,143	78,57		172857,143
3	18	0,2	0,01	0,28 fenol	0,01	2	200	7,143	714,286	7,143		1428,57143
4	95	0,5	0,005	0,8 fenol	0,01	30	3000	37,5	3750	18,75		56250
5	25	1,3	0,05	7,1 SO ₂	0,5	1750	3500	246,48	492,96	24,65		86267,6056
6	12	0,5	0,04	0,072 praf	0,5	600	1200	8333,33	16666,67	666,67		800000
												P_{max} = 1090842295 sau 1,09 x 10 ⁹

Notă:

- În colonile **1, 2, 3, 5, 6, 8** a tabelului se introduc parametrii (din Inventar) tuturor sursei de poluare orientate ale întreprinderii (obiectului).
- Sursele neorientate ale întreprinderii vor fi examinate ca surse convențional punctiforme având următorii parametri: D=0,5m; W=1,5m/s, V=0,29m³/s.
- Din coloană **13** a tabelului se selectează valoarea maximă a parametrului **P_{max}**=1,09x10⁹ m³/s.
- Potrivit **tabelului 1**, pentru valoarea **P_{max}**=1,09x10⁹ m³/s întreprinderea (obiectul) examinată se încadrează în categoria **1-a** de întreprinderi cu impact asupra aerului atmosferic.
- La obținerea autorizației AEPA urmează să se îndeplinească condițiile pentru categoria **1-a** expuse în **tabelul 1**.